

Bruserød 10.september 2019

Eldre hortensere vil sikkert huske bedriften **Horten Konserv** fra 1950-årene som hadde lokaler ved siden av Grand hotell og som holdt virksomheten gående til midt på åttitallet.

Stig Lundsør, godt kjent fra sykkelmiljøet og også som meget habil svømmer i sin tid, besøkte historielagets møte 10. september for å fortelle om dette lille industrieventyret i Horten.

Stig har røtter fra Tønsberg, Sarpsborg og Fredrikstad og en far som en tid var agent nettopp for Horten Konserv. Ved tilfældighetenes tilskikkelse som livet er så rikt på, ble det for unge Stig jobb på fabrikkens kontor og dermed flytting til marinebyen.

Sjef for den hortensbaserte bedriften var **Alf Tandberg** som hadde giftet seg med Unni, enken etter eieren. Tandberg gikk for å være en ettertraktet ungar, og onde tunger ville ha det til at han «giftet seg til fabrikk», men når sant skal sies, kom han ikke til velstand, for bedriften gikk ikke med store overskudd.

Tandberg var bondesønn fra Åmot på Modum. Etter krigsinnsats hvor han bl.a. deltok i slaget ved Stryken, kom han inn i politiet. Der var han blant de politifolkene som var lunkne til nazimyndighetenes ordrer og hjalp flere jødiske familier til å flykte.



Stig Lundsør med «Spaghetti à la Capri»

Horten Konserv fikk et klart oppsving under Tandbergs ledelse. Lenge var hermetisering av pærer fra hager i byen hovedsatsingen, men det var lite lønnsomt og arbeidskrevende. Folk forlangte nemlig å få tilbake egne pærer i boksene! Satsing på tørkede erter ble heller ikke svært innbringende på grunn av stor konkurranse. (Ertene ble importert fra Amerika.)

Derimot ble nedlagt champignon en fulltreffer. Soppen ble dyrket på Semb Hovedgård og hentet der, senere innført fra Danmark. Enda større suksess sto *spaghetti à la Capri* for; den var foretrukket til lørdagskosen for unge familier til pizzaen dukket opp på markedet i 1977. Virksomheten gikk til da svært godt, og Tandberg som var en raus og omtensksom arbeidsgiver, ga på eget initiativ en solid økning i lønnen til de viktigste ansatte, av disse kåsøren selv!

Større konkurranse, bl.a. fra Stabbur-Nielsen, og problemer med en utvidelse av virksomheten, førte til at den ble flyttet til Hemsedal der ordføreren ivret for nye arbeidsplasser. Til tross for støtte fra Distriktenes Utviklingsfond og positiv innstilling fra kommunen, var det ikke liv laga for bedriften, og i 1985 ble den så nedlagt. (det hører med til historien at Orkla i dag selger topproduktet, spaghetti à la Capri, og hadde en omsetning på eventyrlige 1.200.000 bokser og over 37 millioner kr. i fjor!)

Selv var Stig knyttet til bedriften fra 1969 til den ble flyttet til bygden i Hallingdal. Da hermetikkfabrikken gikk inn, kjøpte han bygningen og innredet lokale for sykkelforretning.

Kveldens kåsør ble varmt takket for historien om Horten Konserv og for de mange muntre historier som han kunne knytte til virksomheten der. Så kunne tilhørerne kose seg med kaffe og vafler – og ikke minst en smaksprøve på spaghetti à la Capri med den berømte sausen som selv Stabbur-Nielsen ikke greide å etterligne!

Ref. ak

Neste møte: 3. oktober: Nils Henning Hontvedt: Kampen om norsk fagbevegelse og LO's leder, Ole O. Lian